

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
_____ Недбайло О.Б.
«30» серпня 2022 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЛІЦЕЮ «ЕКО» № 198

для 5-6-х класів
(адаптаційний цикл базової середньої освіти)

Схвалено на засіданні педагогічної ради
(протокол № 1 від 30 серпня 2022 року)

Освітня програма для 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) ліцею «ЕКО»№198 міста Києва

1. Загальні положення

Типова освітня програма ліцею «ЕКО» №198 розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Для реалізації мети повної загальної середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу в 5 (6) класах (адаптаційний цикл) розроблено освітню програму, затвердженою педагогічною радою ліцею (Протокол № 1 від 30 серпня 2022 року).

Освітня програма ліцею «ЕКО»№198, розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів Типової освітньої програми ;
- містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому, ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;
- опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до ліцею, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні проходять відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення такого оцінювання наказом керівника закладу створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), №160 від 10.02.2021 року «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України.

3. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг річного навчального навантаження для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) згідно з Типовим планом наведено в Таблиці:

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 5 клас	Кількість годин 6 клас
Мовно-літературна	На тиждень	11	11
	На рік	385	385
Математична	На тиждень	5	5
	На рік	175	175
Природнича	На тиждень	2	4
	На рік	70	140
	На тиждень	1,5	1,5

Соціальна і здоров'язбережувальна	На рік	52,5	52,5
Громадянська історична та	На тиждень	1	2
	На рік	35	70
Технологічна	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Інформатична	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Мистецька	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Фізична культура	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	29	32
	На рік	1015	1120
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34
	На рік	1085	1190
Гранично допустиме навантаження учнів	На тиждень	28	31
	На рік	980	1085

Розподіл навчального навантаження учнів здійснено за освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами та роками навчання.

Кількість навчальних годин (рекомендовану) за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

4. Навчальний план

Навчальний план для 5-х класів ліцею на 2022-2023 навчальний рік розроблено за Типовою освітньою програмою для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» № 235 від 19.02.2021 року.

Навчальне навантаження у плані орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному циклі базової середньої освіти.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять розподілено на математику (1 година) та українську мову (1 година) як індивідуальні консультації та групові заняття.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів. (Додаток 1).

5. Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Перелік модельних навчальних програм для 5-х у 2022-2023 навчальному році та 6-х класів у 2023-2024 н. р. (адаптаційний цикл)

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	Назва	Автор(и)
Мовно-літературна	Українська мова 5-6 класи Українська література 5-6 класи Зарубіжна література 5-6 класи Іноземна мова 5-9 класи	Заболотний та ін. Архипова, Січкара, Шило Волощук. Зимомря та ін.
Математична	Математика 5-6 класи	Бурда, Васильєва.
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу» 5-6 класи	Біда та ін.
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» 5-6 класи Етика 5-6 класи	Василенко та ін. Пометун та ін.
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти 5 клас	Бурлака та ін.

Інформатична	Інформатика 5-6 класи	Морзе, Барна.
Технологічна	Технології 5-6 класи	Терещук та ін.
Мистецька	Музичне мистецтво 5-6 класи Образотворче мистецтво 5-6 класи	Масол Л.М., Просіна О.В
Фізична культура	Фізична культура 5-6 класи	Педан та ін.

На основі модельних навчальних програм педагогами ліцею розроблено або взято для використання у роботі з 5 класами розроблені іншими авторами або авторськими колективами та затверджено педагогічною радою такі навчальні програми:

Освітня галузь	Навчальна програма	Ким розроблена
Мовно-літературна	Українська мова	Навчальна програма з української мови для 5 класу (автор Махньов Є.О.)
	Українська література	Українська література. 5 клас (автор Химинець А.А.)
	Зарубіжна література	Зарубіжна література для 5 класу (автори: Ковбасенко Ю., Ковбасенко Л., Дячок С.)
	Іноземна мова	«Англійська мова 5 клас» (автор Позняк Ю.М.)
Математична	Математика	Математика. 5 клас (автори: Бурда М.І., Васильєва Д.В.)
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу» 5-6 класи	Пізнаємо природу. 5 клас (автор Гусак Орися)
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» 5-6 класи	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» 5 клас (автори: Гущина Н., Василяшко І.)
	Етика 5-6 класи	Етика. Навчальна програма для 5 класу (автори: Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.)
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти 5 класи	Вступ до історії та громадянської освіти. 5 клас (автор Роскошенко М.В.)

Інформатична	Інформатика 5-6 класи	Інформатика. Навчальна програма для 5 класу. (автори: Морзе Н.В., Барна О.В.)
Технологічна	Технології 5-6 класи	Навчальна програма з курсу «Технології» для 5 класу (автори: Терещук А.І., Гащак В.М., Абрамова О.В., Павич Н.М.)
Мистецька	Музичне мистецтво 5-6 класи Образотворче мистецтво 5-6 класи	Мистецтво:музичне мистецтво. 5 клас (автор Полянська О.В.) Мистецтво:образотворче мистецтво. 5 клас (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.)
Фізична культура	Фізична культура 5-6 класи	Фізична культура. 5 клас (автор Кобилянський В.О.) Фізична культура. 5 клас (автор Тафопольська Г.О.)

6. Організація освітнього процесу

Освітній процес у ліцеї «ЕКО» №198 для 5-х класів у 2022-2023 навчальному році організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Освітній процес для учнів 5-А,Б,В класів розпочинається в очному режимі, але може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової та епідеміологічної ситуацій. У разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, освітній процес здійснюється відповідно до листа МОН від 30.06.2022 № 1/7322-22 «Про організацію 2022/2023 навчального року».

Для учнів, батьки яких виявили бажання організувати освітній процес самостійно, здійснюватиметься індивідуальна форма здобуття освіти (екстернатна, сімейна (домашня)) згідно з наказами Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 року №8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», № 955 від 10.07.2019 року «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8», №160 від 10.02.2021 року «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти

(затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві Юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394.

Поділ класів на групи при вивченні української та іноземної мов за умови наявності в класі понад 27 учнів, при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі, здійснено відповідно до Порядку, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128.

7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Згідно з Законом України «Про повну загальну середню освіту», кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Оцінювання учнів 5-6-х класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2020 № 289.

Оцінювання результатів навчання учнів 5-х класів здійснюється з використанням 12-бальної системи (шкали), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Визначити адаптаційний період з 01 вересня до осінніх канікул кожного навчального року, упродовж якого не здійснювати поточне та тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів 5-х класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у I семестрі 5 класу підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий» - «П», «середній» - «С», «достатній» - «Д», «високий» - «В» та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учнів та учениць. При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику. Якщо рівень результатів навчання визначити неможливо (через тривалу відсутність), у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «н/а» (неатестований).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є **формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.**

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);

письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);

цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);

практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого або бального може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю є **поточний контроль**, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання.

Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Важливим є врахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета.

Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Семестрове оцінювання здійснюється на основі результатів тематичного оцінювання та результатів контролю груп загальних результатів навчання, відображених у Свідоцтві досягнень.

Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо.

Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів. Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж

навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру.

Облік результатів тематичного, семестрового, річного оцінювання, оцінювання груп результатів навчання проводиться в класному журналі в окремих колонках без дати.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри, а результати такого оцінювання відображаються у Свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. У Свідоцтві досягнень у графі «Рік» ставиться одна оцінка – загальна оцінка результатів навчання за рік. Оцінки за групи результатів навчання в графі «Рік» не виставляються, оскільки вони мають бути враховані в оцінки за семестр.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (див. Методичні рекомендації, Додаток 2) можуть бути застосовані вчителями в частині, що відповідає очікуваним результатам навчання, визначеним відповідною навчальною програмою. Критерії для формульованого оцінювання розробляються вчителем самостійно для кожного виду роботи та виду діяльності учнів.

У рамках академічної свободи педагогічні працівники ліцею здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Додаток 1

Навчальний план **ліцею "ЕКО" №198 на 2022-2023 навчальний рік** **(наказ МОН України від 19.02.2021 № 235)**

		Кількість годин на тиждень
Освітня галузь	Навчальні предмети	5 - А,Б,В
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Перша іноземна мова (англійська)	3,5
Математична	Математика	5
	Алгебра	-
	Геометрія	-
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
	Біологія	-
	Географія	-
	Фізика	-
Соціальна і здоров'язбережувальна	Хімія	-
	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Етика	0,5
Громадянська та історична	Підприємництво та фінансова грамотність	-
	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
	Історія України. Всесвітня історія	-

	Історія України	-
	Всесвітня історія	-
	Громадянська освіта	-
	Правознавство	-
Інформатична	Інформатика	1,5
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом		26+ 3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Українська мова (індивідуальні консультації та групові заняття)		1
Математика (індивідуальні консультації та групові заняття)		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Всього		28 + 3